

POSTANOWIENIE

Dnia 13 sierpnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Roman Sądaj

w sprawie **K. Z.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 13 sierpnia 2015r.,

zażalenia obrońcy K. Z.

na zarządzenie Przewodniczącego IX Wydziału Karnego - Odwoławczego Sądu Okręgowego w W. z dnia 8 maja 2015r., odmawiające przyjęcia kasacji obrońcy K. Z. od postanowienia Sądu Okręgowego w W. z dnia 10 marca 2015r., utrzymującego w mocy postanowienie Sądu Rejonowego w W. z dnia 20 listopada 2014r.,

p o s t a n o w i ł

**uchylić zaskarżone zarządzenie i sprawę w przedmiocie
przyjęcia kasacji przekazać Prezesowi Sądu Okręgowego w W.
do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym zarządzeniem, wydanym w dniu 8 maja 2015r., Przewodniczący Wydziału – działając w ramach uprawnień określonych w art. 93 § 2 k.p.k. – odmówił przyjęcia kasacji wniesionej przez obrońcę K. Z. od powyżej wskazanego postanowienia Sądu Okręgowego w W., którym utrzymano w mocy postanowienie Sądu pierwszej instancji o umorzeniu postępowania karnego przeciwko K. Z. i orzeczeniu wobec niego, na podstawie art. 93 k.k. w zw. z art. 94 § 1 k.k., środka zabezpieczającego w postaci umieszczenia go w zamkniętym zakładzie psychiatrycznym. W uzasadnieniu tego zarządzenia wskazano, że w

obowiązującym do dnia 1 lipca 2015r. stanie prawnym, z mocy ustawy – art. 519 k.p.k. – niedopuszczalne było wniesienie kasacji od orzeczenia zapadłego w formie postanowienia, gdyż przepis ten dla stron przewidywał kasacyjną zaskarżalność wyłącznie wyroków.

Zarządzenie to zostało skutecznie zaskarżone zażaleniami zarówno przez K. Z., jak i jego obrońcę (w aktach sprawy brak koperty z datą nadania zażalenia przez obrońcę, ale zachowanie terminu zawitego do złożenia zażalenia stwierdzone zostało na zażaleniu przez Przewodniczącego Wydziału IX Sądu Okręgowego – k. 10 akt SN).

Postanowieniem z dnia 25 czerwca 2015r., Sąd Najwyższy utrzymał w mocy zaskarżone zarządzenie, powołując ten sam argument co w zaskarżonym zarządzeniu, że w obecnym stanie prawnym – to jest do dnia 1 lipca 2015r. – na podstawie art. 519 k.p.k., niedopuszczalne było wniesienie kasacji przez stronę, mającą uprawnienie do zaskarżenia wyłącznie prawomocnego wyroku. Z treści całego postanowienia Sądu Najwyższego (części wstępnej, dyspozytywnej oraz uzasadnienia) wynika, że przedmiotem rozpoznania było wyłącznie zażalenie K. Z. (określonego jako „wnioskodawca”), ale już nie zażalenie jego obrońcy, które zawierało inną argumentację, odwołującą się do postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 30 sierpnia 2007r.

Po doręczeniu odpisu postanowienia z dnia 25 czerwca 2015r. obrońca K. Z. w dniu 13 lipca 2015r. złożył wniosek o rozpoznanie również jego zażalenia wniesionego w imieniu mandanta, gdyż „rozpoznane zostało zażalenie wnioskodawcy nie zaś obrońcy podejrzanego”.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Jak już wskazano, z treści postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 25 czerwca 2015r. wynika, że zażalenie obrońcy podejrzanego rozpoznane nie zostało. Tym samym zaskarżone zarządzenie nie uzyskało przymiotu prawomocności, skoro skutecznie wniesione zostało nań zażalenie, a o jego zasadności bądź niezasadności nie rozstrzygnięto. Nie ma przy tym znaczenia to, czy trafna była argumentacja zawarta w zażaleniu obrońcy, a w realiach niniejszej sprawy decydujący był czas rozpoznania tego zażalenia. Na marginesie jedynie można wskazać, że odwołanie się przez skarżącego do postanowienia Sądu

Najwyższego z dnia 30 sierpnia 2007r., było chybione, jako że w orzeczenie to dotyczyło prawomocnego wyroku sądu odwoławczego, a nie postanowienia. W tej sprawie to przecież z samą postacią orzeczenia – prawomocne postanowienie sądu odwoławczego, a nie wyrok – wiązało się uznanie ustawowej niedopuszczalności zaskarżenia przez stronę.

Niemniej, w dniu 1 lipca 2015r. weszła w życie ustawa z dnia 27 września 2013r. o zmianie ustawy Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2013, poz. 1247 ze zm.), którą znowelizowano przepis art. 519 k.p.k., rozszerzając uprawnienie strony do kasacyjnego zaskarżenia także „prawomocnych postanowień sądu odwoławczego o umorzeniu postępowania i zastosowaniu środka zabezpieczającego określonego w art. 93a Kodeksu karnego” (obejmującego w § 1 pkt 4 „pobyt w zakładzie psychiatrycznym”). Właśnie takiego postanowienia dotyczyła wniesiona przez obrońcę K. Z. kasacja, której przyjęcia odmówiono zaskarżonym zarządzeniem.

Zgodnie z art. 27 ustawy nowelizacyjnej, jej przepisy stosuje się do spraw wszczętych przed dniem wejścia w życie, jeżeli dalsze przepisy inaczej nie stanowią. W odniesieniu do art. 519 k.p.k. dalsze przepisy nowelizacji nie przewidują innego momentu jego stosowania w nowym brzmieniu. Wprawdzie art. 28 nowelizacji mówi o „skuteczności” czynności procesowych dokonanych przed jej wejściem w życie, jeżeli dokonano ich z zachowaniem przepisów dotychczasowych, ale owa „skuteczność” *in concreto* odnosi się do procesowej prawidłowości rozstrzygnięć zapadających na gruncie uprzednio obowiązującego stanu prawnego, a nie do merytorycznej ich zasadności, ocenianej już po wejściu w życie nowelizacji art. 519 k.p.k. Gdyby zatem zaskarżone zarządzenie uzyskało przymiot prawomocności przed dniem 1 lipca 2015r., byłoby ono „skuteczne”. Z powołanych powyżej powodów tak się jednak nie stało, a w świetle obecnie obowiązującego brzmienia art. 519 k.p.k. merytorycznej zasadności tego zarządzenia, rzecz jasna, podzielić już nie można.

Implikacją takiego stanu rzeczy było uchylenie zaskarżonego zarządzenia i przekazanie sprawy w przedmiocie przyjęcia kasacji wniesionej przez obrońcę K. Z. do ponownego rozpoznania prezesowi sądu (bądź innym podmiotom wskazanym w art. 93 § 2 k.p.k.). W jego toku konieczne będzie uwzględnienie przedstawionego

powyżej stanowiska Sądu Najwyższego (art. 442 § 3 k.p.k.), w istocie wykluczającego możliwość odmówienia przyjęcia kasacji z tego powodu, który stał się prawną podstawą zaskarżonego zarządzenia.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł, jak w części dyspozytywnej postanowienia.